

מודלים סטטיסטיים ויישומיהם 52518 תשע"ח – תרגיל 10

להגשה עד 8.1.18 בשעה 23:55

1. מצורף קובץ בשם credit.csv עם נתונים בנוגע ל-1000 הלוואות של לקוחות בנק גרמני. המשתנים המסבירים בקובץ (רשימה חלקית מתוך הנתונים המלאים) הם:

א. good_credit: משתנה בינארי המציין האם רמת הסיכון של הלקוח טובה (1) או לא (0).

ב. term: משך ההלוואה בחודשים.

ג. amount: סכום ההלוואה המבוקש (במארק גרמני).

ד. age: גיל הלקוח.

ה. land: משתנה בינארי המציין האם הלקוח בעל אדמה (1) או לא (0).

המשתנה המוסבר יהיה good_credit. בצעו ראשית ניתוח תיאורי של הנתונים והצביעו על מאפייני הנתונים השונים (התפלגות, קשרים אפשריים בין משתנים, תצפיות חריגות וכן הלאה). הריצו מודל רגרסיה לוגיסטית לבדיקת הקשר בין המשתנים המסבירים למשתנה המוסבר. יישמו את הכלים בקובץ logcheck1.pdf לבדיקת טיב התאמת המודל ובמידת הצורך הריצו מודל חלופי. דונו בתוצאות.

הערה: אין צורך למצוא מודל אופטימלי, מעבר למודל הבסיסי התאימו רק מודל חלופי אחד.

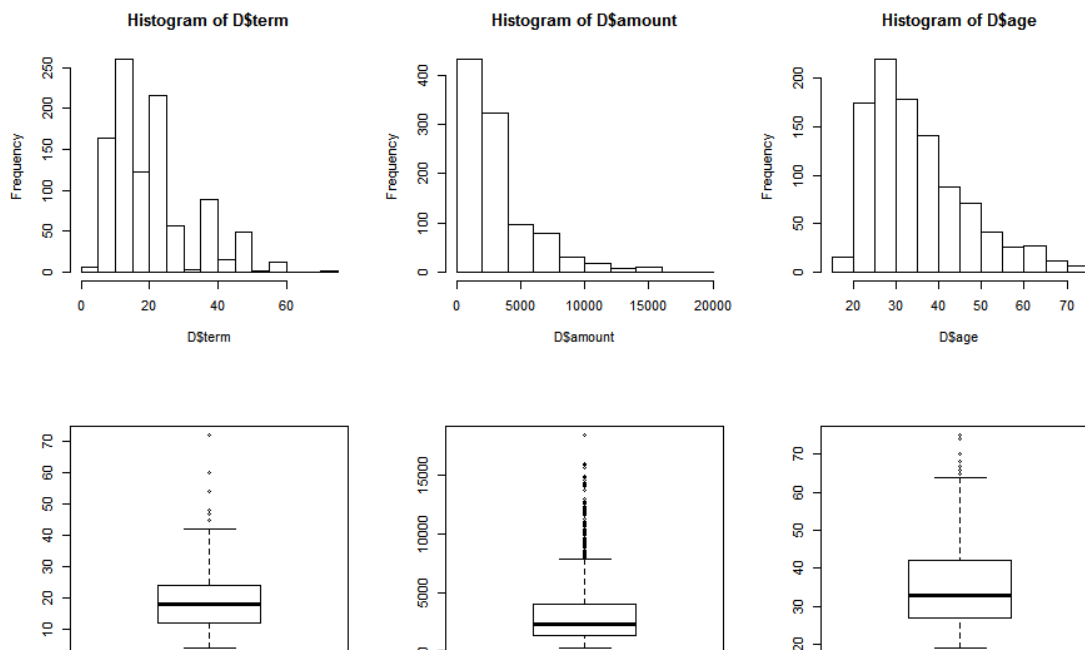
ניתוח כללי של הנתונים:

good_credit	term	amount	age	land
Min.: 0.0	Min.: 4.0	Min.: 250	Min.: 19.00	Min.: 0.000
1st Qu.: 0.0	1st Qu.: 12.0	1st Qu.: 1366	1st Qu.: 27.00	1st Qu.: 0.000
Median: 1.0	Median: 18.0	Median: 2320	Median: 33.00	Median: 0.000
Mean: 0.7	Mean: 20.9	Mean: 3271	Mean: 35.54	Mean: 0.154
3rd Qu.: 1.0	3rd Qu.: 24.0	3rd Qu.: 3972	3rd Qu.: 42.00	3rd Qu.: 0.000
Max.: 1.0	Max.: 72.0	Max.: 18424	Max.: 75.00	Max.: 1.000

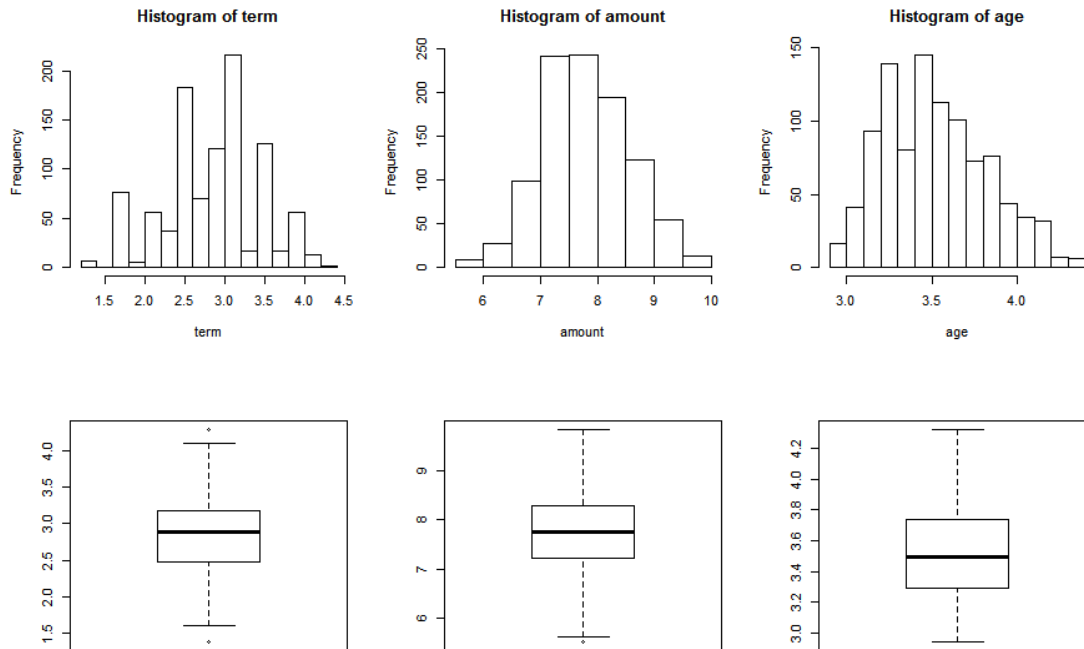
המשתנה good_credit מתפלג ברנולי, על פני המדגם כולו נאמד $\hat{\theta} = 0.7$.

המשתנה land גם הוא ברנולי, על פני המדגם כולו נאמד $\hat{\theta} = 0.154$.

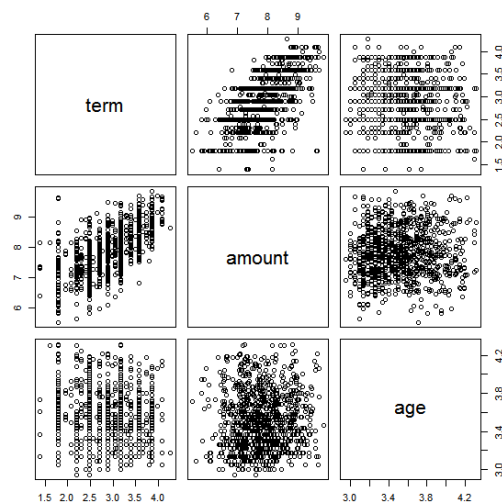
המשתנים term, amount, age מתפלגים עם זנב ימני ארוך:

לכן נרצה לקחת log שלהם:

לא נראה שיש קשרים בין המשתנים, למעט אולי בין term ו-amount:

הרגרסיה הלוגיסטית עליהם מניבה את הניתוח הבא:

```
Call:
glm(formula = good_credit ~ ., family = binomial(link = "logit"),
    data = Dlog)
```

Deviance Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-2.2110	-1.2288	0.6796	0.8698	1.5314

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	z value	Pr(> z)
(Intercept)	-1.1179	1.1539	-0.969	0.332664
term	-0.9297	0.1714	-5.425	5.78e-08 ***
amount	0.1870	0.1230	1.521	0.128353
age	0.9560	0.2565	3.726	0.000194 ***
land	-0.7341	0.1980	-3.708	0.000209 ***

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)

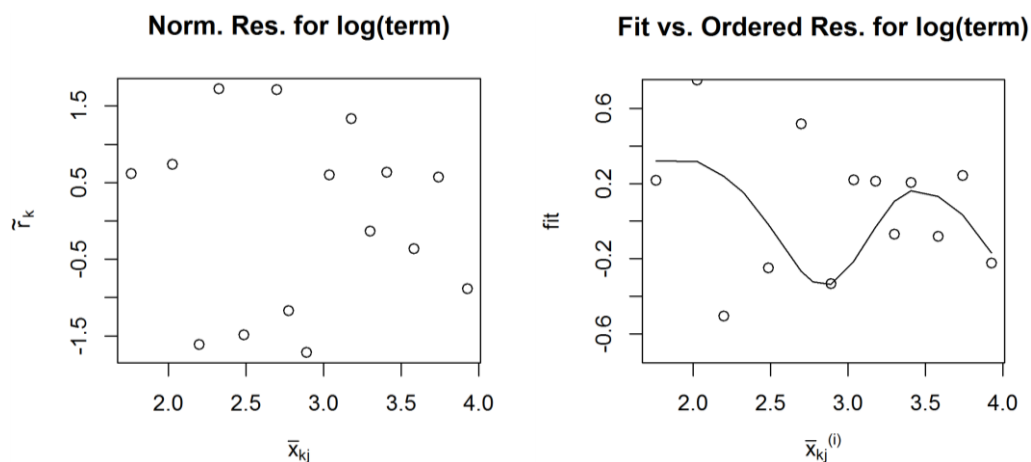
Null deviance: 1221.7 on 999 degrees of freedom
Residual deviance: 1149.9 on 995 degrees of freedom
AIC: 1159.9

Number of Fisher Scoring iterations: 4

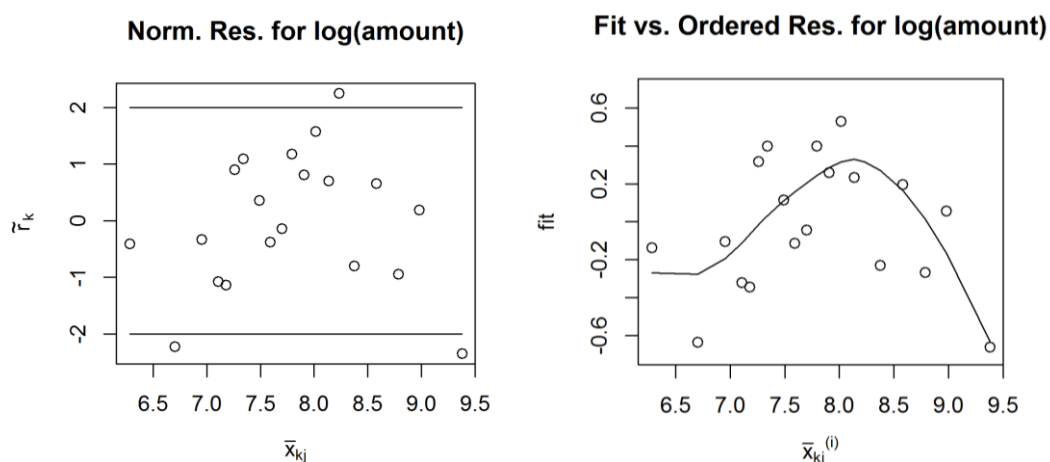
בעזרת הפונקציה resid_anal (שינוי קל מהקוד בקובץ logistic.R שבתוך Materials) על

מנת ליצור קבצי png במקום pdf וכן טיפול ב-bin ריק) ננתח שאריות עבור המשתנים החוזים:

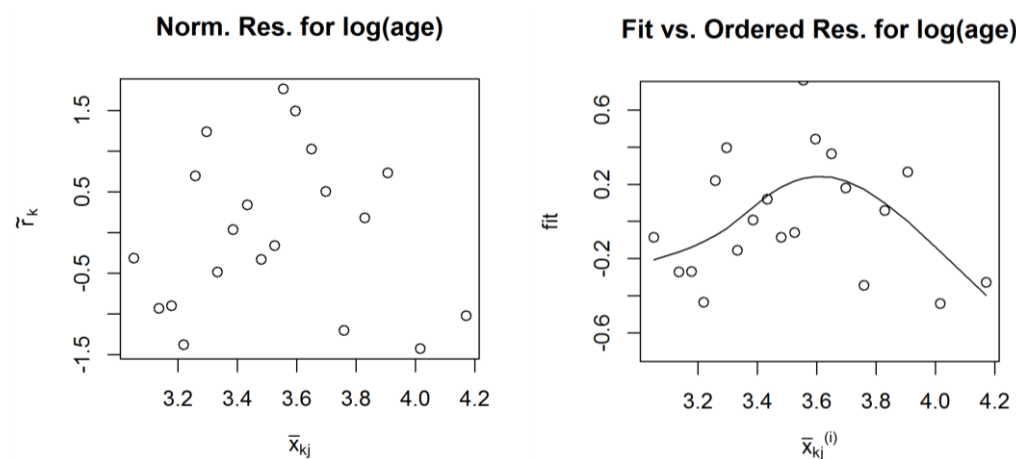
Term

Amount

Age

ניתן לראות כי יש חריגות ב-amount ולכן נרצה להוסיף למודל טרנספורמציות שלו – נתחיל עם חזקה שניה ושלישית:

```
Call:
glm(formula = good_credit ~ ., family = binomial(link = "logit"),
    data = D2)
```

Deviance Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-2.3628	-1.1979	0.6667	0.8472	2.0297

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	z value	Pr(> z)	
(Intercept)	103.43497	43.04129	2.403	0.016254	*
term	-0.98021	0.17315	-5.661	1.5e-08	***
amount	-43.21312	16.73423	-2.582	0.009814	**
age	0.99314	0.25875	3.838	0.000124	***
land	-0.66944	0.20150	-3.322	0.000893	***
amount.2	5.92123	2.15633	2.746	0.006033	**
amount.3	-0.26567	0.09201	-2.887	0.003885	**

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)

Null deviance: 1221.7 on 999 degrees of freedom
Residual deviance: 1130.8 on 993 degrees of freedom
AIC: 1144.8

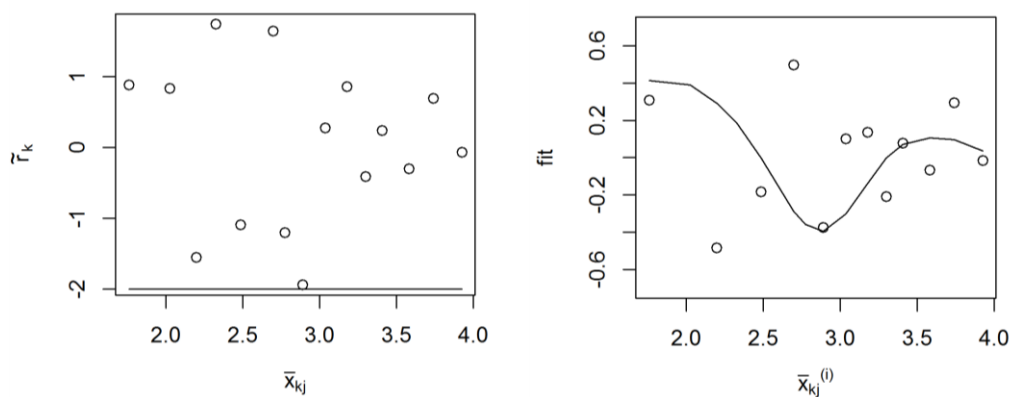
Number of Fisher Scoring iterations: 4

ניתן לראות כי שני המשתנים שהוספנו מובהקים.

ניתוח השאריות המעודכן:

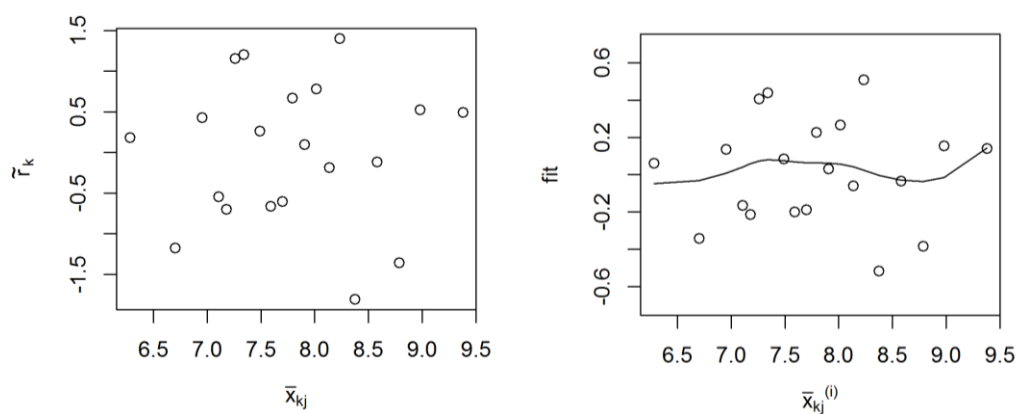
Term

Norm. Res. for log(term)_new_model Fit vs. Ordered Res. for log(term)_new_model

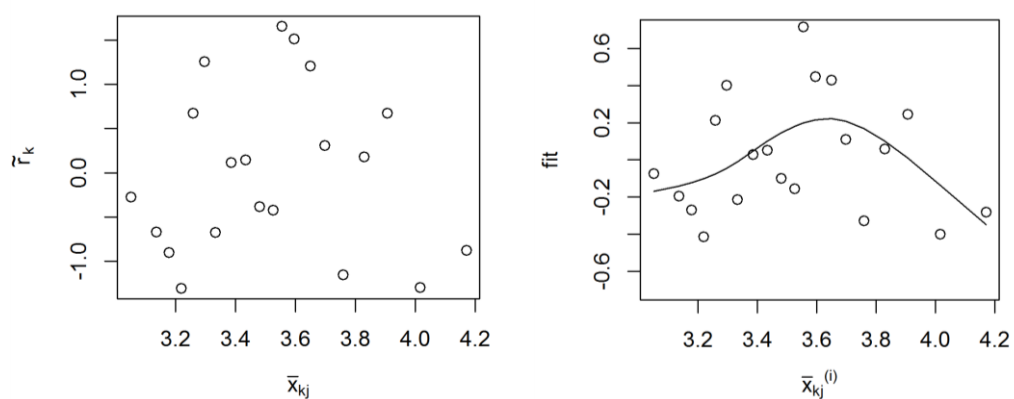
Amount

Norm. Res. for log(amount)_new_model Fit vs. Ordered Res. for log(amount)_new_model

Age

Norm. Res. for log(age)_new_model Fit vs. Ordered Res. for log(age)_new_model


```

D <- read.csv('credit.csv')
#summary
summary(D)
#hist + box
par(mfrow=c(2,3))
hist(D$term)
hist(D$amount)
hist(D$age)
boxplot(D$term)
boxplot(D$amount)
boxplot(D$age)
par(mfrow=c(1,1))
#log
term <- log(D$term)
amount <- log(D$amount)
age <- log(D$age)
#plot after log
par(mfrow=c(2,3))
hist(term)
hist(amount)
hist(age)
boxplot(term)
boxplot(amount)
boxplot(age)
par(mfrow=c(1,1))
#new dataframe
Dlog <- data.frame(cbind(good_credit=D$good_credit, term, amount, age, land=D$land))
pairs(Dlog[,2:4])
#log reg
LR <- glm(good_credit ~ ., data = Dlog, family = binomial(link = "logit"))
summary(LR)
#analyze residuals
y.hat <- LR$fitted.values
resid_anal(term, Dlog$good_credit, y.hat, 20, "log(term)")
resid_anal(amount, Dlog$good_credit, y.hat, 20, "log(amount)")
resid_anal(age, Dlog$good_credit, y.hat, 20, "log(age)")
#add terms of amount
D2 <- cbind(Dlog, amount.2 = amount^2, amount.3 = amount^3)
LR2 <- glm(good_credit ~ ., data = D2, family = binomial(link = "logit"))
summary(LR2)
#new residuals analysis
y.hat.new <- LR2$fitted.values
resid_anal(term, Dlog$good_credit, y.hat.new, 20, "log(term)_new_model")
resid_anal(amount, Dlog$good_credit, y.hat.new, 20, "log(amount)_new_model")
resid_anal(age, Dlog$good_credit, y.hat.new, 20, "log(age)_new_model")

resid_anal <- function(z,y,phat,nbin,varname) {
  #DIVIDE THE DATA INTO BINS BASED ON z
  n = length(y)
  zrnk = rank(z,ties.method="average")
  rnk = nbin*(zrnk/n)
  grp = trunc(rnk-0.001)+1
  #COMPUTE THE RESIDUAL STATISTICS FOR EACH BIN
  zmean = NULL
  pmean = NULL
  ymean = NULL
  ng = NULL
  bins_actual <- NULL
  for (b in 1:nbin) {
    idx = which(grp==b)

```

```

ngcur = length(idx)
if(ngcur != 0){
  zm = mean(z[idx])
  pm = mean(phat[idx])
  ym = mean(y[idx])
  ng = c(ng,ngcur)
  zmean = c(zmean,zm)
  pmean = c(pmean,pm)
  ymean = c(ymean,ym)
  bins_actual <- c(bins_actual, b)
}
}
resid = ymean-pmean
pvar = pmean*(1-pmean)/ng
nresid = resid/sqrt(pvar)
lym = log(ymean/(1-ymean))
lpm = log(pmean/(1-pmean))
lresid = lym - lpm
#PRINT OUT THE RESIDUAL STATISTICS
cbind(bins_actual,zmean,pmean,ymean,resid,nresid)
#PLOT NORMALIZED RESIDUALS VS. z TO CHECK FOR OUTLIERS
png(paste(varname,"%d.png",sep = "_"), width = 1200, height = 1200, res = 300)
plot(zmean,nresid, xlab = expression(bar(x)[k]), ylab = expression(tilde(r)[k]), main = paste("Norm. Res.
for",varname))
zmin = min(zmean)
zmax = max(zmean)
lines(c(zmin,zmax),c(2,2))
lines(c(zmin,zmax),c(-2,-2))
#PLOT LOG-ODDS RESIDUALS vs. z TO CHECK FOR TREND
lc = loess.control(cell=0.6)
lyloess = loess(lresid ~ zmean, control=lc)
lfv = lyloess$fitted
zm_ord = order(zmean)
zmin = min(zmean)
zmax = max(zmean)
lmin = -0.7 #0.7 is approximately log(2)
lmax = 0.7
plot(zmean[zm_ord],lfv[zm_ord],type="l",xlim=c(zmin,zmax),ylim=c(lmin,lmax), xlab =
expression({bar(x)[k]}^{(i)}), ylab = "fit", main = paste("Fit vs. Ordered Res. for",varname))
points(zmean,lresid)
dev.off()
}

```

2. נניח כי $Q_m \sim \text{Poi}(e^{\alpha+\theta_m})$ ב"ת עבור $m = 1, \dots, M$ כאשר $\sum_{m=1}^M e^{\theta_m} = 1$ ונסמן $N = \sum_{m=1}^M Q_m$. הראו כי
ההתפלגות המותנית של הוקטור $Q = (Q_1, \dots, Q_M)$ בהנתן $N = n$ היא מולטינומית:
 $(Q|N=n) \sim \text{Multinomial}(n; e^{\theta_1}, \dots, e^{\theta_M})$

נסמן $Q_m \sim \text{Pois}(e^{\alpha+\theta_m})$ וכן $\sum_m e^{\theta_m} = 1, \sum_m Q_m = N$ הסכום של מ"מ פואסונים
 $x_1 \sim \text{Pois}(\zeta_1), \dots, x_M \sim \text{Pois}(\zeta_M)$ מתפלג בעצמו פואסון עם פרמטר $\sum_m \zeta_m$ לכן $P(N=n) = \frac{(\sum_m \zeta_m)^n e^{-\sum_m \zeta_m}}{n!}$
ובמקרה הזה כאשר $\zeta_m = e^{\alpha+\theta_m}$ נקבל $P(N=n) = \frac{(\sum_m e^{\alpha+\theta_m})^n e^{-\sum_m e^{\alpha+\theta_m}}}{n!} = \frac{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha \sum_m e^{\theta_m}}}{n!} = \frac{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}}{n!}$ כי הפילוג המותנה יהיה:

$$\begin{aligned}
P(Q_1, \dots, Q_M | N = n) &= \frac{\prod_{m=1}^M \frac{(e^{\alpha+\theta_m})^{Q_m} e^{-e^{\alpha+\theta_m}}}{Q_m!}}{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}} \\
&= \frac{1}{\prod_{m=1}^M Q_m!} (e^{\alpha+\theta_1})^{Q_1} \cdot \dots \cdot (e^{\alpha+\theta_M})^{Q_M} \cdot e^{-e^{\alpha+\theta_1}} \cdot \dots \cdot e^{-e^{\alpha+\theta_M}} \cdot \frac{n!}{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}} \\
&= \frac{n!}{\prod_{m=1}^M Q_m!} \cdot e^{\sum_m \theta_m Q_m} \cdot \frac{e^{\alpha \sum_m Q_m} e^{-e^{\alpha+\theta_1} - \dots - e^{\alpha+\theta_M}}}{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}} \\
&= \frac{n!}{\prod_{m=1}^M Q_m!} \prod_{m=1}^M (e^{\theta_m})^{Q_m} \frac{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha (\sum_m e^{\theta_m})}}{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}} = \frac{n!}{\prod_{m=1}^M Q_m!} \prod_{m=1}^M (e^{\theta_m})^{Q_m} \frac{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}}{e^{n\alpha} e^{-e^\alpha}} \\
&= \frac{n!}{\prod_{m=1}^M Q_m!} \prod_{m=1}^M (e^{\theta_m})^{Q_m} \sim \text{Mult}(n; e^{\theta_1}, \dots, e^{\theta_M})
\end{aligned}$$

3. הריצו את מודל הרגרסיה הפואסונית שפורסם באתר בקובץ Poisson Regression Example. חשבו אומד עבור x^* : ($Sex = 1, Age = 0.6, Income = 0.9, HScore = 11$)

$$\hat{y} = 0.6689, \quad y \in [0.5279, 0.8479]$$

```

source("pois1.r")
g <- function(u){
  return(exp(u))
}
x.star <- c(1, 1, 0.6, 0.9, 11)
theta.hat <- x.star %*% pois$coefficients
y.hat <- g(theta.hat)
alpha <- 0.05
z.crit <- qnorm(1 - alpha / 2)
c.crit <- z.crit * sqrt(t(x.star) %*% covb %*% x.star)
CI_theta <- theta.hat + c(-c.crit, c.crit)
CI <- g(CI_theta)

```

4. שאלה זו עוסקת במודלים לוג-לוג לינארים

א. כתבו פונקציה ב-R המקבלת בקלט מערך תלת-ממדי של ערכי π ומחשבת את $\bar{\theta}_{\dots}$ ואת ערכי λ השונים.
 ב. מערך תלת-ממדי מוגדר ב-R באופן הבא:

```
g <- array(data, c(A,B,C))
```

כאשר data הוא וקטור המכיל את הנתונים ו-A,B,C הם מספרי הרמות התואמים. עבור נתוני הקובץ

ex10q4.csv צרו מערך תלת-ממדי תואם והריצו את הפונקציה אותה כתבתם על g.

ג. ודאו כי מתקיים $P(A = i, B = j, C = k) = P(A = i, B = j)P(C = k)$, כלומר כי זהו המודל (AB, C) .

```
# FUNCTION TO TAKE ARRAY AND COMPUTE LOGLIN PARAMETERS
```

```
loglinpars = function(tbl) {
```

```
  theta = log(tbl)
```

```
  dimth = dim(theta)
```

```
  I = dimth[1]
```

```
  J = dimth[2]
```

```
  K = dimth[3]
```

```
  thb.ddd = mean(theta)
```

```
  thb.idd = apply(theta,1,mean)
```

```
  thb.djd = apply(theta,2,mean)
```

```

thb.ddk = apply(theta,3,mean)

thb.ijd = apply(theta,c(1,2),mean)
thb.idk = apply(theta,c(1,3),mean)
thb.djk = apply(theta,c(2,3),mean)

lam.A = thb.idd - thb.ddd
lam.B = thb.djd - thb.ddd
lam.C = thb.ddk - thb.ddd

lam.AB = matrix(0,I,J)
for (i in 1:I) {
  for (j in 1:J) {
    lam.AB[i,j] = thb.ijd[i,j] - thb.idd[i] - thb.djd[j] + thb.ddd
  }
}

lam.AC = matrix(0,I,K)
for (i in 1:I) {
  for (k in 1:K) {
    lam.AC[i,k] = thb.idk[i,k] - thb.idd[i] - thb.ddk[k] + thb.ddd
  }
}

lam.BC = matrix(0,J,K)
for (j in 1:J) {
  for (k in 1:K) {
    lam.BC[j,k] = thb.djk[j,k] - thb.djd[j] - thb.ddk[k] + thb.ddd
  }
}

lam.ABC = array(rep(0,I*J*K),dim=c(I,J,K))
for (i in 1:I) {
  for (j in 1:J) {
    for (k in 1:K) {
      lam.ABC[i,j,k] = theta[i,j,k] - (thb.ddd + lam.A[i] + lam.B[j] + lam.C[k]
        + lam.AB[i,j] + lam.AC[i,k] + lam.BC[j,k])
    }
  }
}

ans = list(thb.ddd=thb.ddd, lam.A=lam.A, lam.B=lam.B, lam.C=lam.C,
  lam.AB=lam.AB, lam.AC=lam.AC, lam.BC=lam.BC, lam.ABC=lam.ABC)
return(ans)

}

# SET UP DATA
indat = read.csv('ex10q4.csv',header=T)
A = indat$A
B = indat$B
C = indat$C
pr = indat$n
pr = pr/sum(pr)
pi = array(rep(0,12),dim=c(3,2,2))
for (z in 1:12) {
  pi[A[z],B[z],C[z]] = pr[z]
}

#RUN LOGLINEAR MODEL FUNCTION AND PRINT OUT RESULTS
llp = loglinpars(pi)
llp$thb.ddd

```



```
llp$lam.A  
llp$lam.B  
llp$lam.C  
llp$lam.AB  
llp$lam.AC  
llp$lam.BC  
llp$lam.ABC
```

```
# VERIFY THAT A AND B ARE JOINTLY INDEPENDENT OF C
```

```
pi.ijd = apply(pi,c(1,2),sum)  
pi.ddk = apply(pi,3,sum)  
pr1 = rep(12,0)  
for (z in 1:12) {  
  pr1[z] = pi.ijd[A[z],B[z]]*pi.ddk[C[z]]  
}  
pr  
pr1
```